

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Confessionale, || In Qvo || Vniversa || Materia De ||
Confessione Pec-||catorvm Apvd Catholicos || vsitata per
Quæstiones explicatur**

Eisengrein, Martin

Ingolstadii, 1577

VD16 E 795

Capvt III. De Confeßionis Defectibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30362

CAPVT IIII.

De Confessionis De- fectibus.

*Estne aliquis abusus in Con-
fessione?*

Quaestio

I.

Responſio.

Nihil est in Ecclesia tam san-
ctum, & tam Diuinè institutum,
quo mali & iniqui homines non
abutantur. Christi satisfactione,
quam is pro abolendis totius humani gene-
ris peccatis, cum tanta sanguinis effusione
egit in cruce; reperirine aliquid sanctius, &
Diuinius potest? Non profectò: Et tamen
homines, qui sensus, non Spiritus ductum
sequuntur, in occasionem carnis, & desidia,
illam accipiunt; & ita quod ad vitam insti-
tutum remedium est, fit venenum ad mor-
tem. Idem quoque multis modis in Pœni-
tentia Sacramento euenire posse, neminem
dubitare existimo.

D. Ambrosius reprehendit eos, qui nul-
lam aliam pœnitentiam agunt; nisi quod se
Sacramentis tantum abstinent, eosque mi-
seros interea appellat, qui cum deberent eam
agere, vt communionem acciperent, nolunt
tamen, vt non communicent.

*Ambr. de
pœni. dist.
1. cap. Sunt
qui,*

H 2

Alibi

Caput III. De Confessione

Ambro. in Alibi inuehitur in eos, qui, cum à Sacer-
Apol. Da- dotibus corripuntur, peccatum suum ag-
uid, cap. 2. grauant, dum illud negare cupiunt, aut de-
fendere: Asserens, quòd eorum lapsus ibi fit
maior, ubi spernitur correctio.

Gre. hom. Gregorius malos Sacerdotes, qui iniuste
26. super il ligant, absoluuntque homines, taxat; cum
la verbalo- non caussarum merita, sed voluntatis dun-
anis: Quo- taxat suæ motus sequuntur.

rum remi- D. Augustinus Auxilium Episcopum re-
feritis &c. prendit, quòd vna Anathematis sententia,
Aug. Au- omnes vnius domus animas, etiam quæ non
xilio Episc. peccauerint, indistinctè percussit.
epist. 75.

Quæstio Potestne Confessio esse vera, integra,
II. valida, & per quam satisficit Eccle-
siae præcepto, & nihilominus
gratiæ expers?

Responso. Confessio est vel virtutis Pœnitentiæ pars,
vel est ipsius Sacramenti pars. Si priori mo-
do consideremus Confessionem; nequit esse
informis, id est, sine gratia: Propterea quòd
omnis virtutis actus meritorius sit; meri-
torius autem absq; gratia esse non potest. At
si consideretur, vt est pars Sacramenti Pœni-
tentiæ, contingit eam esse validam, veram,
& secundùm substantiam, integram: nihilo-
minùs tamen gratia vacuam, & ad salutem
inefficacem. Quod probatur.

PRI.

PRIMO, quia Confessio, pro ut est pars Sacramenti, nihil aliud est, quàm quaedam accusatio, qua homo suam conscientiam Sacerdoti clauibus Ecclesiæ fungenti fideliter manifestat. Potest autem peccator in peccato persistens, cuncta sua peccata fideliter Sacerdoti patefacere, subdendo se illi, ut remedium ei prouideat. Ergo potest Confessio esse informis; nempe ut sit impletio præcepti absque effectu gratiæ.

DEINDE, omnia reliqua præcepta possunt impleri sine gratia, quoad substantiam actus, ut tradit tota Patrum Theologia. Igitur & præceptum Confessionis, & reliquorum Sacramentorum.

INSUPER, Baptismus cum proposito peccandi, atq; idcirco sine gratia susceptus, est verum Sacramentum, quod nullo casu iterari debet: Igitur & Sacramentum Pœnitentiæ; quod probatur: quia tam hinc, quàm in Baptismo, Sacramentum, & res Sacramenti, id est gratia, sunt res distinctæ; ita ut vna impleri queat sine altera. Fieri ergo potest, ut pœnitens dispositus sit duntaxat ad percipiendum Sacramentum, & non ad gratiæ susceptionem.

VLTIMO, si præceptum Confessionis non posset impleri absque gratia; ipsa Confessio magis turbaret conscientias, quàm serenaret; cum nemo sciat, sitne in gratia, vel extra gratiam, Vnde pœnitens semper foret an-

Caput IIII. De Confessione

ret anxius, satisfecissetne præcepto Confessionis, necne.

Notandum etiam est, quòd nullum aliud Sacramentum dicitur informe, etsi effectu careat, sed inefficax. Nam etsi omnia sint causa gratiæ: Nullum tamen eandem in se recipit; quia eorum materia est res extrinseca, quæ gratiæ capax non est. Huic verò est peculiare, quòd dicatur informe; quia eius materia, quæ sunt actus pœnitentis, possunt informari gratia & charitate, quæ sunt effectus Sacramenti: atque idè dum Sacramentum est inefficax, dicitur informis esse Confessio.

Questio III. Unde provenit Confessionis informitas?

Responsio. QVOD Confessio frustretur aliquando gratia, in causa esse potest, vel Confessarius, vel ipse pœnitens. Confessarius quidem; si aut absoluerè non intendat, aut verba Absolutionis non proferat. Veruntamen si pœnitens vera præditus fuerit contritione, licet non consequatur gratiam virtute Sacramenti: attamen pro ratione suæ humilitatis, obedientiæ, & contritionis, iustificationis gratiam obtinebit.

Pœnitens verò causa esse potest informis Confessionis, si ipse se ad gratiam percipiendam non

dam non legitimè præparauerit. Vnde deficiente præparatione, deficit effectus Sacramenti.

Quibus in casibus Confessio fit informis, gratiaq; destituitur?

*Quæstio
IIII.*

ID fieri potest ex parte pœnitentis compluribus modis. *Responsio.*

PRIMO, quando quis putat se fecisse debitam diligentiam, quam tamen non fecit. Hic enim cum sua illa credulitate absolutus, implet præceptum Ecclesiæ, & excusatur à nouo peccato, & nonnunquam etiã vi Sacramenti consequitur gratiam.

SECVNDO, cùm quis accedit cum dolore contritionis, ratus, se habere firmum propositum emendationis, quod tamen non habet; sed tantùm conditionatum, quale est; velle hoc vel illud facere, vel omittere, si aliquo modo fieri posset. Et hic casus est frequentissimus, in quo confitens satisfacit præcepto, licet gratiam non consequatur.

TERTIO, si quis non oderit peccatum supra id omne quod detestandum est: Is quidem satisfaciet præcepto Ecclesiæ, gratiam tamen non consequetur. Obligatur enim pœnitens, cùm se offerunt rerum malarum comparationes, peccatum supra omne malum fugere ac detestari.

QUARTO, si quis ea, quæ requiritur, careat

H 4

careat

88 *Caput III. De Confessionis*

careat dispositione, atque de eo doleat: Satisfacit is quidem præcepto; sed gratia frustratur.

POSTREMO, si poenitens, dum se ad Sacramentum præparat, aliquam committat negligentiam, quæ non sit mortalis: Fieri potest, ut satisfaciat præcepto, non etiam recipiat gratiam.

Notandum est autem, contritionem, & attritionem non differre intentione, vel remissione, ut quidam opinati sunt; sed inter se discriminantur subiecto. Nam detestatio peccati sub ratione Diuinæ offensæ, sub quacunque intentione, etiam minima, est legitima contritio, etsi fiat speciali DEI auxilio, sufficit sola ad gratiam. Si autem procedit ex viribus naturæ, per se quidem non sufficit; putatur tamen sufficere cum Sacramento.

Ediuersò quoque dolor etiam intensissimus, metu Gehennæ, aut alterius incommodi conceptus, est attritio, non contritio; & proinde per se sine Sacramento non sufficit ad salutem.

Deinde, ut verbo absoluaui, is est, & dicitur verè contritus; qui odit peccatum virtutis amore: attritus, qui odit idem peccatum, formidine poenæ. Est autem inter cætera difficilimum discernere; num dolor de peccato, oriatur ex virtutis amore, an formidine poenæ.

Quid

Quid requiritur in poenitente, ne in-
formis sit Confessio, & Sacerdo-
tis Absolutio inefficax?

Quaestio
V.

SI quis huius Sacramenti fructus particeps esse velit, PRIMO necessaria est cordis poenitentia. Omnis enim homo (inquit August. de gustinus) qui suae voluntatis arbiter constitutus est nouam vitam, scilicet gratiae, inchoare non potest, nisi poeniteat eum veteris vitae.

Responsio.

SECVNDO, non sufficit atteri siue detestari peccatum, propter ipsius turpitudinem, Gehennae metum, aut similem aliquam causam: Sed conteri oportet, hoc est, peccatum odissè debemus propter DEVM opt. max. indignis modis à nobis offensum. Hoc patet ex illo Esaiæ: Ad quem respiciam, nisi ad pauperculum contritum corde, & tremens sermones meos? Quod autem hac contritio ex amore DEI debeat proficisci, & non ex metu supplicij tantum, clarè attestatur S. Augustinus: Sine amore (inquit) DEI consequetur veniam, sine quo nemo vnquam inuenit gratiam?

August. de
consecrat.
dist. 4.

Esa. 66.

Augu. lib.
de Confes.

TERTIO requiritur firmum animi propositum à peccatis abstinendi eorumque occasiones vitandi. Est enim Poenitentia, iuxta communem omnium Orthodoxorum Patrum sententiam, praeterita mala plangere, & plangenda iterum non committere.

H 5

Quem.

Caput IIII. De Confessione

Quemcunque hunc in modum suorum poenitet peccatorum; licet non sit vehemens, siue intensus admodum, & per longum tempus durans dolor: attamen abunde sufficit, cum ex opere operantis, tum ex opere operato, ad gratiam consequendam. Confirmatur huius rei veritas ex Cap. Qualis de Poenitentia. Vbi dicitur: Quantulumcunque & quantumlibet breui tempore gestam poenitentiam DEVS acceptat.

Qui verò hac à nobis exposita contritione caret; etiam si à Sacerdote absoluitur: Fructum tamen Absolutionis nullum, neque etiam iustificationis gratiam obtinebit.

Questio Cum attritio bona sit; & à DEO:
VI. nonne peccatori ad iustificationem sufficit?

Responso. SCIO attritionem malam non esse, nec hominem facere hypocritam, maioremque peccatorem, (vt calumniantur haeretici) sed DEI donum esse, ac Spiritus sancti impulsus; praesertim si adsit spes veniae, & peccandi voluntatem excludat: attamen ad iustificationem vsq; peccatorem non perducit sine Sacramento Poenitentiae; sed tantum ad DEI gratiam, in Sacramento Poenitentiae obtinendam, disponit.

Si itaque attritus desiderat obtinere gratiam re-

tiam remissionis peccatorum: necessarium est, ut attritio vertatur in contritionem. Fieri autem hoc potest duobus modis.

PRIOR E, si non modò Gehennæ metu; sed ex dilectione **DEI**, peccatum incipiat odissè. Ad iustificationem enim, si quid aliud maximè, requiritur charitas: Quemadmodum testatur Paulus; Si tradidero corpus meum ita ut ardeam; charitatem autem non habuero, nihil prodest &c. 1. Cor. 13.

POSTERIOR E, si attritioni, quam diximus, accedat Sacramentum Absolutionis, etiam in perfectam contritionem transibit; nec minoris erit efficacix, quàm contritio, cui adiunctum sit votum Confessionis.

Confessio informis cum Absolutione incipitne esse fructuosa, recedente fictione? **Quæstio VII.**

DVOBUS modis Confessio potest esse informis: Vno modo, ut sit repetenda: Altero modo, ut nò sit iteranda. Priori modo iteranda est, si pœnitens careat intentione se Clauibus Ecclesiæ subiiciendi, & Sacramentum Absolutionis percipiendi: Sed vel tantùm iocatur, vel etiam irridere studet. Hoc in casu à Diuino Confessionis præcepto nemo liberatur; cùm etiam Baptismus absq; intentione susceptus, nullus sit.

H 6

Rursus

Caput III. De Confessione

Rursus si fiat absque omni dolore, & peccati detestatione; etiam sublata fictione nunquam reuiuiscit. Nam cum præter cæteras virtutes, quibus ornatur Confessio, etiam debeat esse accusans; ubi nulla apparet contritio, nulla etiam est accusatio; sed nuda duntaxat peccatorum narratio, unde ita inefficax redditur; vt etiam debeat iterari.

Prætereà, si quis Confessionem ex intentione mutilet extra casus à iure permisso: ea prorsus inutilis est, nec per subsequentem cōtritionem reuiuiscit; quia secundum substantiam integra non fuit.

Quin & si quis ex notabili & culpabili negligentia, discussionis non integrè confiteatur: Aut etiam, si integrè confiteatur, & non, sicut oportet, de peccatis doleat, cuius doloris defectus facilè deprehendi possit à pœnitente: eius quoque Confessio nulla est, & iteranda, propterea quòd non censeatur esse integra.

Verùm si pœnitens aliquo dolore peccati fuerit affectus, ac confiteatur cum aliquo etiam proposito emendationis vitæ; quamuis talis detestatio cum eiusmodi proposito non sufficiat, etiam cum Sacramento ad gratiam obtinendam: valida tamen erit Confessio, & per veram succedentem contritionem reuiuiscet, gratiamque conferet.

Nam

Nam huius Sacramenti, & Baptismi eadem est ratio, id quod disertis verbis testatur Concilium Tridentinum, dum inquit: Est autem hoc Sacramentum Pœnitentiæ lapsis post Baptismum necessarium, vt nondū regeneratis ipse Baptismus. Si itaque Baptismus recedente fictione, siue impedimento sublato, quò minùs fuerit efficax, vim suam exerit in baptizatum, tollens peccatum originale, atque omnem pœnæ reatum: proculdubio etiam Sacramentum Pœnitentiæ, vbi vera subsecuta fuerit contritio, peccatorum remissionem operabitur.

Cōc. Trid.
Sess. 14. c. 2

Quòd autem Baptismus, recedente fictione, suum sortiatur effectum; præterquam quòd sit cōcors omnium Theologorum doctrina, etiam comprobatur autoritate Augustini: Tunc enim (inquit) valere incipit ad salutem Baptismus, cum illa fictio veraci Confessione recesserit, quæ corde in malitia, vel sacrilegio perseverante, peccatorum ablutionem non sinebat fieri.

Aug. lib. 1.
de Bapt. cōtra Donat.
cap. 12.

Quæ verba etiā referuntur in Canono. Tūc valere. de Cōsec. dist. 4.

Neque hanc sententiam labefactat, quòd Absolutionis verba iam præterierint, euanuerintque; atq; ideo nullam operandi vim habeant: Hoc enim & de Baptismo asserere licet; cum tamē fides Catholica doceat, sublato per contritionem impedimento, peccatum originale tolli. Quare, si pœnitens postea ex animo detestetur peccatum propter DEVM offensum: Sacramentum Absolu-

H 7 tionis

Caput IIII. De Confessione

tionis illi proficuum esse incipiet ad scelerū condonationem; nec superiora peccata tene- tur iterum subiicere Clauibus Ecclesiæ; sed sufficiet fictionem confiteri, nimirum, quòd vel imperfectum existimet fuisse dolorem, aut diligentiam in examinanda conscientia non satis accuratam.

Quæstio VIII. *Estne informis Confessio sic valida, vt non sit necessario iteranda?*

Respōsio. **N**EC omnis informis Cōfessio est valida, nec rursus inualida, & inutilis. Iudiciū verò, vtrum valida sit, necne, non satis ex eo, quòd informis sit; sed ex causis potiùs, ob quas informis est, sumitur. Quæ quidē par- tim ex Sacerdotis absoluentis, partim ex cō- fitentis defectu petendæ sunt.

Quæstio IX. *Quando, propter Sacerdotis absoluentis defectum, Confessio informis & iteranda est?*

Respōsio. **A**Ntequàm soluat hęc quæstio, scire oportet, quænam in Sacerdote absoluen- te necessaria sint, vt valida sit eius Absolutio. Requiritur enim in absolvente potestas Or- dinis Sacerdotalis: Si enim Sacerdos non sit, remittere peccata non poterit. Solis enim Sacerdotibus collata est huiusmodi Potestas remittendi peccata, iisque solis, quo tempo- re ad

re ad Sacerdotium promouentur, dicitur: Ioan. 20.
Quorum remiseritis peccata &c.

SECUNDO, requiritur in eisdem Potestas iurisdictionis super absoluendum. Id quod patet ex Concilio Florentino, declarante; Sacerdotem non posse quenquam à peccatis absolvere, nisi iurisdictionē habeat, vel ordinariā vel commissā super absoluendū.

TER TIO, requiritur in Absolutione Scientia, quā scilicet sciat, qua forma uti debeat, ut verè absoluat; aliōqui, si id nesciat, quo pacto verè valeat absolvere, nō apparet.

QUARTO, requiritur in eodem Intentione, sicut requiritur in ministro cuiuscunq; Sacramenti, qua deficiente, nullum est Sacramentum.

Igitur inter hæc omnia, si vnum aliquod desideretur in Confessario: Absolutio erit inualida. Hoc est, si Cōfessarius careat Potestate ordinis & iurisdictionis; si Formā ignoret Absolutionis, aut eam corrumpat; si Intentionem non habeat absoluendi: Confessio semper inualida est, & idcirco iteranda.

Super est aliud impedimentum ex parte Sacerdotis, de quo in sequenti Quæstione.

Estne Absolutio à Confessario excommunicato, nominatim denunciato, planè nulla, & idè talis Confessio iteranda?

Quæstio
X.

Con-

Caput IIII. De Confessionis

Responſio. **C**onfeſſarius excommunicatus nominatim denunciatus, tentans quenquã ſoluere, vel ligare, nihil facit, & abſolutus ab eo, quantumvis bona fide confeſſus ſit, tenetur aliam legitimam Abſolutionem quarere: Quomodo enim, q̄ ipſemet ligatus eſt, alios poterit ſoluere, aut ligare? Abſolutio itaque impenſã ab excommunicato denunciato eſt nulla, non ſolum propter obicem, quem illi confitens ponit, communicando cum illo; ſed etiam ob defectũ poteſtatis propinqua, quam talis excommunicatus non habet; qua tamen priuatus non eſt, qui ſolum generaliter eſt excommunicatus, cuius geſta ratione publici officij vim obtinent.

Vnde ſequitur, quod particulariter excommunicatus, non poteſt morientem abſolvere, nec moriens tenetur ei confiteri. Vnde tunc ſi alium non habeat Confeſſorem, perinde eſt; ac ſi copia Confeſſoris deſtituatur, quandoquidẽ ille excommunicatus propinquam poteſtatem non habeat ad ſoluendum quenquam: Tunc enim ſatis erit, ſi DEO confiteatur, quanquam excommunicatus in illo articulo neceſſitatis, poſſit à quolibet nõ præciſo abſolui.

Queſtio **Reddítne malitia Confeſſarij, quemad-**
XI. **modum excõmunicatio, Abſolutionem**
inualidam, ita vt ſit iteranda?

Nequa-

NEquaquam: Quia non potest aliquis, *Respōsio.*
quantumcunq; pollutus sit, Sacramen-
ta Diuina polluere. Idcirco ab eo (quousque
iudicio Episcoporum reprobetur) commu-
nio percipienda est.

Facit huc etiam ratio; quia Sacramenta
Ecclesie non merito ministrantium inni-
tuntur, sed Christi institutioni, & meritis
eiusdem; quemadmodum Baptismus, à cri-
minoso Sacerdote ministratus, & Euchari-
stia à malo Sacerdote confecta, vera atq; om-
nibus numeris perfecta sunt Sacramenta.

Deinde, si Absolutio Sacerdotis, qui est
excommunicatus (saltem generaliter) valet;
quid ni valebit impensa ab eo, qui nullo mo-
do est excommunicatus, quamuis peccato
mortali sit obnoxius?

Quæstio

XII.

*Estne Confessio facta Sacerdoti, qui
ignoret inter lepram, et non lepram
distinguere, inualida, &
iteranda?*

CONFESSIO facta Sacerdoti adeò pec- *Respōsio.*
catorum omnium ignaro, vt nequeat
inter mortiferum scelus et peccatū leuiuscu-
lum distinguere, planè inualida est & iteran-
da. Veruntamen, si pœnitens eius est erudi-
tionis, vt ea ipse internoscere valeat, ac di-
stinguere; non ita multum refert doctus an
indo-

Caput IIII. De Confessionis

indoctus fuerit Confessarius. Confessio enim rata erit, neq; iteranda.

Vna tamen hinc obseruanda venit cautio; nimirum, cum poenitens aduertit Confessarium non intelligere peccatorum diuersitatem, vt eum instruat de peccati grauitate, seipsum accusans, quod huius aut illius generis peccatum lethale commiserit. Quare, si quis ita confiteatur: hominem occidi, & recte; ed, quod is prior meum interemerit patrem. Huius vana est Confessio, propterea quod Confessarium mittat in errorem.

Si verò tam poenitens, quam Confessor iuxta ignoret peccatorum eorum discrimina, quae communiter ignorantur, talis ignorantia non impedit. Nulli enim contingit inter omnia peccata scire de quolibet, an sit mortale, vel non.

Si autem ignorantia sit magna eorumque criminum, quae a paucis ignorantur, (vt quod iuramentum falsum, vel quod vindicare se de iniuria accepta non sint peccata) crediderim profecto, quod teneretur iterare Confessionem: Quia cum Confessarius non intelligit peccata illius; sane neque ille confiteri censetur. Nam quomodo imponet poenitentiam, aut quomodo absoluet eum, cuius peccatorum grauitatem discernere nequit?

Quaestio
XIII.

*Estne Confessio facta Sacerdoti quidem,
sed non aduertenti ad peccata confitentis,
valida, vel iteranda?*

Sine

Sine dubio ex quacunq; causa non aduertat peccata poenitentis, est Confessio iteranda. Sed tamen poenitens potest ignorare inuincibiliter; an Confessor audierit, nec ne, Si tamen constaret aliquo pacto, quod Confessarius, vel non audiuit, vel non intellexit peccata, omnino tenetur iterare Confessionem, eo quod eiusmodi non habeat peccatorum cognitionem, ut de iis aliquam iudicij sententiam ferre queat.

Responſio.

Quando propter defectu poenitentis Confessio informis, inualida, et iteranda est?

Quaestio
XIIII.

Quoties confitens ponit obicem ipsi Absolutioni. Id autem contingit tripliciter.

Responſio.

PRIMO, si excommunicatus sciens & prudens confiteatur, petatque a peccatis absolui Sacramentaliter. Tum enim peccat contra interdictum Ecclesiae; quia non videtur se ferre haec duo; scilicet, quod sit aliquis excommunicatus, & quod durante excommunicatione, se ingerat Sacramentorum participationi. Excommunicatio enim est extra communionem positio, maxime Sacramentorum.

SECUNDO, si deest poenitenti intentio suscipiendi Sacramentum Ecclesiae, Confessio, etiamsi fuerit integra, necessario debet iterari. Si enim in administrante Sacramentum requiritur intentio: sane multo maiori ratione ea desideratur in suscipiente.

TER-

Caput IIII. De Confessione

TERTIO, cùm Confessio per se, & ex intentione diuisa est.

QUARTO, vbi nulla prorsus est detestatio peccati, quæ aliquo saltem modo sit attritio, eiusmodi Confessio nulla est, & inualida. Nam Confessio est legitima peccatorum declaratio, per modum accusationis. Vbi autem nulla est contritionis scintilla, ibi Confessio nullam habet accusationis imaginē; sed similis est historicæ narrationi: quippe quæ nihil aliud fit, quàm simplex peccatorum enumeratio. In omnibus illis casibus confitens ponit obicem Absolutioni: ideoq; Confessio eius inualida redditur, & iteranda est.

Quæstio XV. Sempërne & necessariò diuisa Confessio est iteranda?

Respõsio. SI diuisio Confessionis de industria fiat, iustaque causa destituatur, peccatum est; & ita confitens si absoluat, vsque ad eò nullum fructum percipit, vt se noui sacrilegij reum faciat.

SECVNDO, si verò Confessio diuidatur scienter ob causam excusantem; vt, si integre fieri non potest sine periculo corporis, vel animæ, vel famæ &c. tunc licite secatur, & ita qui confitetur, non ponit obicem: quare & Confessio valida est, & nõ iteranda; quamquam maneat obligatus peccator, quæ sub-
ticuit,

ticuit, seu occultavit peccata, tempore debito confiteri; cum id citra periculum facere poterit commodè.

TERTIO, si obliuio in causa fit, cur Confessio minùs integrè fieri potuerit. Cum autem obliuio bipartita sit, distinctà oportet adhibere responsionem. Nam obliuionis causa potest esse, vel segnis & perfunctoria conscientiaë examinatio, vel præcessit sedula ipsius disquisitione, & præterea nullum occurrit memoriaë peccatum. Si prior obliuionis causa heret in pœnitente, & sit periculù mortis, aut tempus cõmunionis instet, nec extra scandalum prætermitti possit, tunc si de peccatis doleat, simul & de negligentia debitaë discussionis; in tali casu ob articulù necessitatis, quia non superest sibi tempus conscientiam discutiendi, debet absolui, & valet Absolutio. Probat, quia si non esset absoluendus, id cõtingeret, vel maximè, quia ponit obicè secando Confessionem; sed hoc locum non habet, quia in hac diuisione duo præstat, scilicet, confitetur peccata, quæ memoriaë occurrunt, & ea, quæ non occurrunt, non confitetur: Sed peccata, quæ occurrunt, confitendo, non peccat, & ea, quæ non occurrunt, non confitendo, non peccat; quia obliuio eũ excusat. Negligentia etiam præterita nõ obstat, quia huiusmodi negligentia per pœnitentiam; de ea habitam, excusatur, nec aliud potest ille peccator agere in tali

tali

Caput IIII. De Confessione

tali articulo necessitatis positus. Igitur impendenda est ei Absolutio ob necessitatem, & valida erit, nec tenebitur postea, si periculum euadat, eadem peccata iteratò confiteri; quãuis teneatur supplere negligentia priorè, diligenter discutiendo cõscientiam suam, vt postea confiteatur plenè & integrè.

Extra articulum verò necessitatis, qui ex obliuione, ex negligentia proueniẽte, Confessionem partitur, quamuis doleat de priori negligentia, non venit absolendus, & si absoluetur, Confessio est inualida. Ratio, quia cum ipsi superfit tempus ad conscientia discutiendam, & eam discutere non vult, sed petit absolui, eo ipso ponit obicem Absolutioni ob Confessionis diuisionem, quæ causa est vt iterari debeat.

Si denique Confessio diuidatur ex ignorantia, siue iuris, siue facti, qua credidit, nõ esse peccatum, quod fecit, cum tamen reuera peccatũ esset; tunc iterum distinguatur; quia vel talis ignorantia, ex qua peccatum illud fecit, fuit inuincibilis, vel non: Si primum, quamuis poenitens illud non confiteatur, vt peccatum, nec velit de illo, vt de peccato, conteri, non est illi deneganda Absolutio, si aliud non obstat, de quo post, & Absolutio impensa erit valida, nec est iteranda talis Confessio: Si verò talis ignorantia fuit culpabilis, & nolit de illo peccato conteri, nec illud confiteri, tunc culpabiliter diuidit,

uidit, & ponit obicem, nec absoluendus venit. Quare Absolutio sic impensa, erit vana & Confessio iteranda.

Cum Sacerdos scit, confitentem peccatū aliquod commisisse, et tamen videt eum illud ex obliuione inculpabili non confiteri; teneturne confitenti illud in memoriam reuocare? Quæstio
XVI.

Distinguendum est. Vel peccatum illud fuit solum in offensam DEI commissum, vel etiam in damnum proximi. Responso

Si primum, non tenetur Confessarius illud peccatum oblitum cōfidenti in memoriam reuocare: quamuis ei esset valde utile. Verbi gratia. Commisit confitens fornicationem, vel adulteriū, vel incestum, vel blasphemiam contra DEVM vel Sanctos; vel votum, vel iuramentum, sine alterius damno, violauit &c. non tenetur Confessor sciens confitentem illius peccati inuincibiliter oblitum certiore facere.

Ratio est, quia id necessarium foret, vel ad integrè confitendum, vel ad consequendum veniam à DEO & Ecclesia: Vel demùm, vt p peccatis admissis satis fieret. Sed nihil horū locū habet in pœnitente, qui per obliuionē culpa vacantem aliquod prætermittit.

Non primum, quia ad integritatem Cōfessionis seruandā, satis est, si peccator omnia mortalia,

Caput IIII. De Confessionis

mortalia, quæ, præmissâ debita discussione conscientia, memoria eius occurrerint, confiteatur, paratus reliqua, cùm recordatus fuerit, confiteri.

Nec secundum, quia cùm talis confitens omnia gnauiter fecit, quæ ad remissionem obtinendam tam à DEO, quàm ab Ecclesia facere tenebatur, dignus est, qui à DEO, & ab Ecclesia absoluitur; cùm ex parte sua nullum sit impedimentum. Igitur, vt cõsequatur veniam, non est necessaria talis instructio.

Nec tertium, vt scilicet, satisfiat offenso; quia, quantum ad culpam, iam satisfecit per cõtritionem; quantum ad poenã, iam ex parte satisfacit per Confessionem; satisfactorius quò ad aliam partem per alia opera, vel in Purgatorio soluturus, nec plus ab eo DEVS offensus exigit. Igitur superuacaneũ videtur eum instituere de peccato, cuius citra culpã nullam habet memoriam.

Si verò peccatum sic oblitum, cesserit in damnum proximi, ex quo orta fuit obligatio restituendi, vel proximo, iniuste læso, satisfaciendi, vt si Confessionario vidente cõfitens ille proximum iniuste diffamãrit, aut rem eius per vim, seu clam abstulerit; tunc Confessarius tenetur de peccato oblitò huiusmodi poenitentem instituere, vt proximo satisfaciat, per eũ iniuste læso; aliõqui Confessario imputabitur culpa prætermissæ satisfactionis.

risfactionis: Quoniam ei incumbit non solum confitenti, quæ illi necessaria sunt, suggerere; quandoquidem illi se subiicit, paratus, quod necessarium esse dixerit, adimplere; sed etiam alterius tertij damnum vitare, quando commodè potest.

Potestne confitens, qui peccatū aliquod mortale commisit ex ignorantia, putans videlicet, non esse peccatum, & in eadem ignorantia persistens, illud non confitetur, nihilominus absolui?

*Questio
XVII.*

HIC iterum adhibenda est distinctio de qualitate ignorantia: Nam si fuit vincibilis, peccavit, & tenetur illud cōfiteri, quod cum non faciat, & Absolutionem petat, peccat mortaliter; ac proinde, si absoluetur, peccat absoluens, & Absolutio est vana. Confessarius tamen in casu tenetur illum veritatē edocere, vt ea cognita doleat, & confiteatur, vt dignus sit Absolutione.

Respsio.

Si tamen ignorantia fuit inuincibilis; quia, scilicet, vel nunquā audiuit, sciuit, aut legit, illud factum fuisse prohibitum; vel si audiuit, aut legit, pro viribus tamen laborauit, vt veritatem sciret, & à viris fide dignis intellexit, non esse peccatum, itaque illud fecit, & cum eadem ignorantia inuincibili confitetur;

I

tetur;

Caput IIII. De Confessionis

retur; tunc si absoluetur, Absolutio vera est & rata.

Questio XVIII. Estne Absolutio impensa fictè confitenti valida?

Respōsio. Confessio verè Sacramentalis non est, nec ex opere operato poterit vnquā prodesse, si in obice peccati mortalis facta fuit. Pro quo particulariter ponuntur aliqua dicta.

PRIMUM. Quòd confitenti necessaria est cordis pœnitētia, vt verè absoluetur. Hoc August. in Decret. de Consecrat. dist. 4. patet ex Augustino, qui dicit: Omnis homo, qui suæ voluntatis arbiter constitutus est, nouam vitam, scilicet, gratiæ, non potest inchoare, nisi pœniteat eum veteris vitæ.

SECUNDUM dictum. Ad cōsequendam peccatorum remissionē requiritur Cōtritio. Quod patet ex illo Esaiæ: Ad quem respiciam, nisi ad pauperculū, & contritum &c. Nihilominus, si pœnitens duntaxat sit attritus, habeatq; propositum à peccatis abstinendi cum spe veniam consequendi, & accedat Absolutio, verè cōsequetur remissionem peccati, quemadmodum definitum est in Concilio Tridentino.

tertium dictum. Non satis est sic de commissis conteri, sed insuper necessariū est, propositū postmodū à peccatis abstinendi. Hoc patet ex definitione Pœnitentię à Patribus approbata: Pœnitentia est præterita

rita mala plangere, & plangenda iterum nō
committere.

QVARTVM dictum. Non etiam satis
est sic dolere, nisi propter **DEVM**, summè
dilectum hominem pœniteat. Patet hoc ex
sententia Augustini, dicentis: Sine amore **Aug. in li.**
DEI consequetur veniam, sine quo nemo **de Confes.**
ynquam inuenit gratiam? Quasi dicat, non.

QVINTVM dictum. Qui sic pœnitet,
etiam si non intensè, & per certum tempus
doleat, sufficiēter dispositus accedit, vt gra-
tiam, tam ex opere operantis, quàm ex ope-
re operato consequatur. Hoc patet ex **Cap. Qua-**
Qualis de Pœnitentia, vbi dicitur: **Quantu-** **lis de Pœ-**
lamcunque, & quantum libet breui tempore **nit. dist. 3.**
gestam pœnitentiam DEVS acceptat.

Qui autem non accesserit cum ea pœni-
tentia, quæ dicta est, fictus accedit, & indi-
gnus, qui gratiam Absolutionis assequatur.
Ac proinde, si de facto fictus huiusmodi à
Sacerdote absoluitur, verè non absoluitur;
cùm nō vera materia Absolutionis subsistat,
vbi Confessio non ex vera cordis pœniten-
tia procedit, & per consequens huiusmodi
Confessio venit de necessitate iteranda.

Estne Confessio ob id, quòd confitens **Questio**
Pœnitentiæ prius iniunctæ ob- **XIX.**
litus est, iteranda?

I 2

Non

Caput IIII. De Confessione

Responſio. **N**ON: Quia cum eo confitit, quod Confessio prius facta, simul & Absolutio, fuerit legitima & valida, & propterea non iteranda. Nam fieri potest, poenitentem cum debita contritione, & praemissa debita discussione conscientiae, absque aliquo impedimento fuisse suo proprio Parocho confessum; quae Confessio & Absolutio, proculdubio fuit valida, tam ex parte confitentis, quam absoluentis. Confessio autem & Absolutio semel legitime facta, non potest reddi inanis per peccatum, post committendum. Ac proinde, si postea succedat iniunctae poenitentiae obliuio: non inde fit, vt Absolutio, quae fuit valida, ita spoliatur suo effectu; vt vana fiat.

Si tamen peccator velit in hoc saeculo pro peccatis confessis satisfacere iuxta qualitatem, & quantitatem peccatorum, quae commisit, & iniunctae poenitentiae oblitus est; poterit eadem peccata iterum confiteri, ad finem hunc, vt debita poenitentia illi iniungatur: attamen hoc voluntatis est, non necessitatis; quia liberum est poenitenti, in hoc saeculo satisfacere, aut satisfactionem ad Purgatorium differre.

Quaestio **E**stne Confessio, cum necessario reiteranda est, particulariter & explicitè repetenda; an sufficit, in genere dicendo: Confiteor me omnia illa commississe, quae olim vobis confessus fui?

Si peccata tua iterum confitearis, sed alij *Respōsio.*
Sacerdoti, tunc nō dubium, quin in par-
ticulari sit reiteranda.

Si autem fiat priori Confessario: distin-
guunt Doctores; quia vel peccata prius con-
fessa exciderunt à memoria illius Confessa-
rij, vel non: Si non, satis est Confessionem in
genere reiterare; secus autem, si à memoria
Confessarij exciderunt.

Potēstne Confessio peccatorum legiti- Questio
ma & valida semel facta, nulla neces- XXI.
sitate compellente; sed sua sponte, à
pœnitente licitè, & cum fructu
reiterari?

Distingendum est de Confessione, & de *Respōsio.*
Abolutione; cū vtriusque non par sit
ratio. Nam de Confessione nulla est quæ-
stio; quin possit eadem frequenter eidem, &
diuersis Sacerdotibus fieri: Nec dubium est,
huiusmodi iteratam Cōfessionem eorundē
peccatorū fructuosam esse ex opere operan-
tis, ratione humilitatis ipsius peccatoris; &
ratione reiteratæ contritionis: ex qua denuò
Confessio procedit; & ratione verecundiæ,
quam in ipsa peccatorum Cōfessione habet.
Et demū ratione consilij & correctionis,
qua ei Confessarius potest subuenire.

Clarissimum huius doctrinæ testimoniū
peti potest, tum à cōmuni Doctorum, et san-
ctitate

Caput IIII. De Confessione

etate eminentium virorum sententia, qui poenitentem cum spe veniæ sua peccata sæpius confitentem optimè suæ salutis consulere decernunt: tum etiam ex praxi Ecclesiæ, quæ non modò eorum, qui religioni alicui, ab Ecclesia approbatæ initiantur; verum etiam & eorum, qui in sæculo permanent, vehementer approbat, atq; ad eam sedulo adhortatur.

De Absolutione autè iterata super iisdem peccatis, etiam cum distinctione respondendum est: Quia duobus modis potest iterari Absolutio eorundem peccatorum. Vno modo, reiterata Confessione; Alio modo, ea nõ reiterata. Et quidem, si Confessio non reiteretur; sed ea semel tantum facta, reiteretur Absolutio bis, aut ter, aut pluries; tunc probabile est, talem Absolutionem nihil gratiæ adiungere superiori, haud secus, quam si quis in eadem Missa plures hostias accipiat, nihilo plus gratiæ, quam si vnam duntaxat acciperet, obtinebit.

Si tamen Confessio iteretur, simul & Absolutio; tunc talis Absolutio toties proderit, quoties Confessio iteretur, modò non ponat obicem ipse confessus. Sicut quoties dignè celebrat, toties illi proderit ex opere operato, Eucharistiam suscipere.

Dixi (nisi confitens obicem ponat) quia qui Confessionem reiterant, cum animo iteratam Absolutionem ab eisdem peccatis recipiendi, possunt huius consilij & propositi, dupli-

duplicem habere causam. Vel enim ex opinionis errore poenitens sibi persuadet, propter peccatorum multitudinē gravitatemq; superiorem Absolutionem non satis efficacē fuisse. Hoc enim de Sacramentis sentire impium & infidelitati, aut hæresi proximum foret, & Absolutio nullius esset impedimēti.

Aut Confessionem iterant ex humilitate, & deuotione, quā ad huiusmodi Sacramentum habent, omni tali diffidentia, cæterisq; impedimentis seclusis; tunc licitè, & fructuosè talis Confessio cum Absolutione, vt supra dictum est, iteratur.

Dic compendio: quando Confessio est irrita, & iteranda; quando rata, & non iteranda?

*Quæstio
XXII.*

Omnis Confessio ratione poenitentis irrita est, & iteranda.

Respōsio.

Quæ fit absque intentione suscipiendi Sacramentum.

Quæ ex intentione mutilatur extra casus à iure permisso.

Quæ caret omni dolore, ac detestatione peccati.

Quæ fit cum insufficienti dolore, cuius imperfectio à poenitente facillè cognosci potest.

Quæ fit sine iusta conscientia discussione.

Ratione Confessionarij irritatur omnis Confessio, & iteranda est:

Caput IIII. De Confessione

Si Cōfessarius careat Potestate ordinis, vel iurisdictionis.

Si non habeat voluntatem conferendi Sacramentum.

Si ipsius iurisdictionis per censuram Ecclesiasticam sit impedita.

Si Absolutionis formam non dicat.

Si Absolutionis formam corrumpat.

Si ad eum sit indoctus, ut nesciat inter lepram, & non lepram distinguere.

Si excommunicatus sit.

Ratione satisfactiōis iteranda venit Cōfessio.

Si careat voluntate satisfaciendi. Huiusmodi enim pœnitens non habet voluntatem suscipiendi Sacramentum integrè.

Veruntamen, si quis initiò statuatur satisfacere; postea verò non impleat: illius Confessio non est iteranda. Sine pœnitentia enim sunt dona DEI.

Rom. 11.

POSTREMO, propter casus reseruos iteranda est Confessio. Vnde excommunicatus, si confiteatur priusquam absolutus est, illius Confessio planè irrita est.

Questio XXIII. Suntne peculiaria quedam vitia, propter quæ, suo fructu spoliatur Confessio?

Respōsio. Sunt fanè non pauca, ac PRIMO omnium Confessionem vitiat laus ex humili scilicet & diligenti Cōfessione quesita; ut si quis
ex

ex humili & pura Confessione laudem venetur. Quare, si quis hoc malo senserit se vulneratum, ne formidet in fine Confessionis vulnus detegere, vt salutarem obtinere valeat Absolutionis medelam.

SECUNDO, inutilem reddit Confessionem deriuatio peccati in DEVM. Est enim ferè nobis hoc vitiū agnatū, & ab Adamo transfusum in nos cū tota infelici hereditate, vt vitiū in alium deriuemus. Mulier (aiebat ille, DEVM videlicet reum facturus) quam dedisti mihi sociam, dedit mihi: quasi dicat: Nisi tu mihi sociam dedisses mulierem, non eram peccaturus. Sic veteres quondam Iudæi: Quare ieiunauimus, & nō aspexisti? Humiliauimus animas nostras, & nesciuiſti? Non est æqua via Domini; quasi DEVM iniquitatis, nō se violatæ legis reos constituentes.

Genes. 3.

Esa. 58.

TERTIO, alij peccati causam reiicunt in Diabolū. Sic illa dicebat: Serpens decepit me; quasi verò Diabolus homini nece sitatē inferre, aut ad peccatū compellere possit.

Gen. 3.

QUARTO, alij peruersitatis suæ noxā optimis DEI creaturis ascribunt. Quid enim aliud agunt, qui se, nescio quo Planeta, natos quiritantur; vt à furtis, vel scortationibus abstinere nō possint, quàm vt DEI creaturas, atq; in DEVM ipsarum Conditorem culpam detorqueant.

QUINTO, se ita natos esse aiunt alij; vt

I 5

nisi

Caput IIII. De Confessione

nisi potent, sint morbum contracturi, nimirum corporis temperaturam ita mendaciter incusantes, ut cedat in blasphemiam Diuinam.

SEXTO, non desunt, nec defuerunt unquam, qui sibi hoc nomine placent, quod in peccati causam proferre queant suggestionem, blanditias, dona proximi, quibus expugnati, peccato victas manus porrexerint, quorum Confessio, cum non sit tam accusans, quam excusans, nullum sortitur effectum.

1. Cor. 10.

SEPTIMO, pro sua impudentia peccatorum pretextum querunt alij ex Diuini adiutorij subtractione. Sed impia horum est excusatio, cum Apostolus dicat: Fidelis DEVS, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis; sed faciet etiam cum tentatione prouentum. Verum est, desertum a gratia non posse abstinere a peccando: DEVS tamen suos ita conseruat, etiam orbatos gratia, cum per Angelos ministros tentationes amouet; ut facillimum sit in peccatum non rueri. Quapropter facebant cauillationes, apologia, & peccatorum extenuationes, ne blasphemiam in DEVM nos alligemus.

Sunt POSTREMO non pauci, qui suorum peccatorum Confessionem instituentes, suas potius depredicant virtutes, quam peccatorum se reos faciant. Aiunt enim Diuina fauente clementia, orationibus & aliis Christianae religionis officiis vacauit, me integrum a peccatis custodiui; praeterquam quod non satis
gratum

gratū me de beneficiis Diuinis animaduertam. Hi sunt similes Phariseo, cuius oratio in **Luc. 18.** sui præ aliis laude consumebatur.

QVOCIRCA, qui vult rectè confiteri, dicat oportet: Ego sum, q̄ peccaui; ego q̄ iniquitatē cōmisi; **DEVS** gratiā obtulit, sapius me liberauit: Ego tamē per meā improbitatē, ac summū nefas, in istud me crimē cōieci.

CAPVT V.

De Effectibus & Utilitate Confessionis.

*Liberatne Confessio à morte peccati? **Quaestio***

I.

Respōsio.

PŒNITENTIÆ, in quantū est Sacramentum, præcipua pars est Confessio, quia per eā homo ministris Ecclesiæ se subdit, qui sunt Sacramentorum dispensatores. Deinde contritio votum Confessionis annexā habet, & satisfactio pro iudicio Sacerdotis, cui fit Cōfessio, imponitur. Et quia in Sacramēto Pœnitentiæ gratia infunditur, per quā fit remissio peccatorū, sicut in Baptismo: Ideò eo modo Confessio ex vi Absolutionis coniuncta, remittit culpam, quæ dicitur mors animæ, sicut & Baptismus. Quare Cōfessio dñi peccatorem à culpa liberat, eum à morte peccati liberare dicitur.